

A Silgard ezenkívül a vulva- és vaginarak, és a mindkét nemben előforduló nemi szer- vi szemölcsök ellen is hatékony védelmet biztosít. A vakcináció azonban nem helyet- tesíti a szűrővizsgálatokon való rendszeres részvételt.

*Epitóp: az antigén azon része, amely ellen antitestek termelődnek

Irodalom:

1 Tortolero-Luna G. Epidemiology of genital human papil- lomavirus vaccine. Clin Infect Dis 2007;45:609-617.

2 Nelson WE. A gyermekgyógyászat tankönyve: 1015. Me- lania Kiadói Kft., Budapest, 1997.

3 Brown DR. et al. The humoral response to Gardasil over four years as defined by Total IgG and competitive luminex immunoassay. Human Vaccines 7:2, 1-9; February 2011.

4 Brotherton JML. et al. Early effect of the HPV vaccination programme on cervical abnormalities in Victoria, Australia: an ecological study. Lancet 2011;377:2085-92.

5 Donovan B. et al. Quadrivalent human papillomavirus vaccination and trends in genital warts in Australia: analysis of national sentinel surveillance data. Lancet Infect Dis 2011; 11:39-44

6 Kmiotowicz Z. UK will use Gardasil in its HPV vaccination programme from next September. BMJ 2011;343:d7694.

7 Jit M. et al. Comparing bivalent and quadrivalent human papillomavirus vaccines: economic evaluation based on transmission model. BMJ 2011;343:d5775.

8 Mészáros Gy. A HPV elleni vakcináció pragmatikus kérdé- sei. Nőgyógyászati és Szülészeti Továbbképző Szemle 2011. 13.2.75-76.

A közlemény megjelenését az MSD tette lehető- vé. A közleményben közölt információk a szer- ző véleményét tükrözik, amely eltérhet az MSD álláspontjától. A megemlített termékek hasz- nálatakor az érvényes alkalmazási előírás az irányadó.

Diagnóziskereső program a gyermekorvosi gyakorlatban

Dr. Wilhelm Ottó házi gyermekorvos és genetikai tanácsadó, Székesfehérvár

Diagnosztikus munkánkat az alábbi objek- tív okok korlátozhatják: behatárolt memó- riakapacitásunk, az információhiány, az információtárolás nehézségei (könyv, cikk), valamint az irodalmi ismeretek robba- násszerű gyarapodása. Nehézségeket okozhat a betegségek oligoszimptomás (atípusos) megjelenése, vagy betegségek együttes jelentkezése is. Sokszor nincs per- dőtően specifikus tünet, és nagy a tüne- tek átfedése az egyes kórképek között.

A kórimézést szubjektív tényezők is befolyásolhatják: felejtés, fáradtság, a fi- gyelem csökkenése, időhiány, zsúfolt váró, a munka szervezetlensége, önteltség, kis- hitűség.

A fentiek alapján az optimális, elméle- tileg elvárható és az éppen nyújtott diag- nosztikus tevékenységek között helyen- ként, alkalmanként és orvosonként is je- lentős eltérések adódhatnak. A kórimézé- si hatékonyság javítása, az optimálishoz közelítés nemcsak etikai, hanem társadal- mi és jogi igény is. Ez a bizonyítékokon alapuló orvoslás elvárása is. Ha a házi or- vosok és a házi gyermekorvosok kapuőr és betegút szervező szerepét fontosnak tart- juk, akkor a diagnosztikus munka haté- konyságát és biztonságosságát is fokozni szükséges. Erre készlet bennünket társadal- mi szorongatottságunk, és az orvospek- rek számának növekedése is.

A mai pénzhiányos körülmények miatt a túlterheltséggel és fogyatkozó orvoslét- számmal küszködő alapellátás számára a munka minőségének javítására az egyik leghasználhatóbb lehetőségnek a számí- tógépes diagnóziskeresés meghonosítása kínálkozik. Ennek alkalmazása révén keve- sebb fölösleges vizsgálatra, konzíliumra, kórházi beutalásra lenne szükség; célzo- tabb, biztonságosabb, gyorsabb, gazdasá-

gosabb diagnosztikus vizsgálati tervek valósulhatnának meg, a kollégák nagyobb biztonságban érezhetnék magukat, és csökkennének a tévedési lehetőségek is.

Az ismeretek regisztrálásában, elraktá- rozásában, a tünetek és a betegségek kö- zötti kapcsolatteremtésben, az ismeretek szelektálásában, a memóriakapacitásunk megnövelésében a számítógép óriási se- gítségét nyújt. A komputerdiagnosztika azért is hasznos, mert adatbázisa nem tör- lödik („nem felejt”), ezért biztonságos, általa az objektív és szubjektív korlátok tágíthatók, gyors és hatékony módszer biztosít a kivizsgálás megtervezésére, de képzésre, továbbképzésre és az ismeretek ellenőrzésére is használható.

Az általunk több lépcsőben kifejlesztett Betegség Azonosító Programot (BAP) szá- mos kézikönyv és folyóirat ismeretanyagá- nak felhasználásával fejlesztettük ki. Ez a komputer-adatbázis 9 557 tünet alapján 8 301 betegség közül válogat, a kapcsola- tok száma közel 87 000. Felhasználható- sága kiterjed a gyermekgyógyászat és a felnőtt-alapellátás területére is.

A komputeres diagnóziskereső a való- színűsítés során elvégzi a kvantitatív sze- lekciót, és sorrendiséget állít fel a tünet- megegyezés gyakorisága szerint. Progra- munk kellő körültekintéssel kvalitatív sze- lekcióra is képes, és a karakterisztikus tü- netek alapján elősegíti a logikai válogatást is. Természetesen egy segédeszköz sem nem mérlegelhet, sem nem dönthet, mivel ezek kizárólag intellektuális, tehát orvosi feladatok! Ám a felvetések alapján újabb tünetek, illetve bizonyítékok gyűjtésére, pótlására sarkall, ezért az additív szelekció- hoz is hozzásegíthet.

A komputeres diagnóziskeresés ismere- te igényességre, precizításra ösztönöz, hi-

szen a tünet keresésének aprólékosnak, kiterjedtnek és korrektnek, a tünetmegne- vezésnek adekvátnak, a helyes nómenkla- túrát követőnek kell lennie. Fontos, hogy a tünetlista megszerkesztésében rangso- rolás érvényesüljön, a ritka, különleges, egyedi, jellemző tüneteket a rangsor élére kell helyezni. A BAP „válasza” alapján a valószínűtlen felvetéseket szelektálhatjuk.

HOGYAN MŰKÖDIK A BAP?

A hatékony diagnóziskeresés érdekében célszerű a legritkább, legjellegzetesebb tüneteket elsők között bejelölni. A tünet- listát tartalmazó értékelőlap segítségével az orvos könnyen, gyorsan tájékozódhat a számításba jövő betegségekről, ezek sor- rendjét az azonosított tünetek száma ha- tározza meg. A lehetségesnek tartott be- tegségek mellé a további, bizonyító erejű tünet, laboratóriumi, ill. képalkotó vizsgá- lat igényét érdemes hozzáfűzni. Ezáltal meg- tervezhetjük a további vizsgálatokat is.

A program házi gyermekorvosi és ge- netikai munkám során is bizonyította hasz- noságát és megbízhatóságát. Ellenőrzését más-más kollégákkal végeztük el, több mint száz alkalommal, kiemelkedő hatás- fokkal. Most az OEP által nyújtott eszköz- támogatási hitel módot ad a házi orvosok és házi gyermekorvosok számítógépes rendszereinek fejlesztésére. A BAP olyan hazai fejlesztésű szoftver, melynek beszer- zése így anyagi megterhelés nélkül szolgál- hatná az alapellátó kollégákat.

Irodalomjegyzék a szerkesztőségben

Információ: www.otto.drwilhelm.hu, vagy gyk15.wo@humanszolg.hu, telefon/fax: 22/503-750. Rendszergazda: Deltatrade Kft. deltatrade@deltatrade.hu